

Fajtámat nézve, róla beszélve, kezdek úgy viselkedni, mint az olyan szülő, akit szomorú sorsa sérült, testileg vagy szellemileg retardált gyermekkel ajándékozott meg, és aki kétségbeesett erőfeszítéssel próbálja meggyőzni önmagát és a gonosz külvilágot, hogy nem is olyan nagy a baj valójában. Pedig hát bármerre nézek magam körül, nagy az a baj, nagyobb már nem is lehetne: nem létezik statisztika, kimutatás, nemzetközi reláció, ahol a magyar élehetetlenség ne lenne élenjáró, de legalábbis dobogós helyen. Legyen az GDP, infláció, ipar, mezőgazdaság, valutaárfolyam, bérszínvonal, várható életkor, öngyilkossági ráta, demográfiai grafikon, bármiféle megmértetés, összehasonlítás - nem mi fogjuk kapni a babért, még azokon a területeken sem, ahol pedig korábban mindig nekünk dukált. A nemzet, amely a legtöbb Nobel-díjast adta a világnak, százalmas, szürke egérkévé aszott, méghozzá olyanná, amelyik évről évre még szürkébb és még pirinyóbb lesz. (Lásd aktuális Nobel-díjasunkat, Kertész Imrét.) Lehangelő ez, de nem meglepő, gondoljuk végig: egész Kelet-Közép-Európában nyüzsögnek, konferenciákon fontoskodnak, fogadásokon reprezentálnak az újabbnál újabb generációs Habsburgok, fényesítve Ausztria nevét. Párizsban rendszeresen nyilatkozik, interjúkat ad - a politikailag amúgy teljesen súlytalan, de családjogilag legitim "herceg" - az éppen soron lévő Bourbon- trónörökös, aki pusztán létével a francia gloire bizonyítéka. Viszont nyom nélkül tűnt el a múlt időben az az Árpád-ház, amely minden más családnál több szentet és boldogot adott egykoron a katolikus egyháznak, s amelynek nevét rettegéssel és respektussal tanulta meg kiejteni Európa. Kifulladásunk? Kifáradtunk? Lejárt az időnk? Fátum ül rajtunk? Állítom: ma is a legtehetségesebb náció vagyunk a vén kontinensen, miért, hogy mégis a legtehetetlenebbül nézzük, amint a hullámok összecsapnak felettünk?

Ady sem tudta megkerülni, igaz, megokolni sem, a magyar élehetetlenség már akkor jól érezhető jeleit. A sokat idézett "Valahol utat vesztettünk", vagy a még többet idézett "S felolvaszt a világ kohója / S elveszünk, mert elvesztettük magunkat", miképpen Az eltévedt lovas víziója dokumentumértékűen igazolják, nem mai eredetű a jelenség, de mára nőtte ki magát képtelenül nagygyá, amúgy daganat módra burjánozva rá a magyarság lelki állagára.

Fajtámat nézve, róla beszélve akadtam rá Battonya MSZP-s hírességére, Karsai Józsefre. Nem volt nehéz, a vízcsapból is ő folyik, mostanság igazi médiasztár lett. (Kis ország, kis sztár.) Nem tudom nem észrevenni, hogy Karsai úr finoman szólva is ellentmondásos nézetrendszere ugyan-azokat a kérdéseket provokálhatja elő a nézőből, miket fentebb fajtam általános állaga kapcsán feltettem. Ugyanis fenemód radikálissá vált ez a Karsai december 17-e óta, amikor is engedelmes jófiúként megszavazta az egészségpénztári törvényt. Amiket viszont most nyilatkozik, nehéz összeegyeztetni ezzel: azt mondja, ha hordágyon is, de be fog menni a Parlamentbe, hogy NEM-mel szavazhasson a gyalázatosan hazug, elfogadhatatlanul káros egészségbiztosítási reformra. Azt is mondja, hogy az illetékes munkacsoport tagjai, de még frakciójának szakértői is félrevezették a közvéleményt. Azt is mondja, hogy Oszöd óta ugyanúgy hazudik a kormány, mint addig, hogy Bajnai Gordon politikai zsarolásra használja fel az EU-pénzek elosztása feletti hatalmát, azt is, hogy teljesen elfogadhatatlan, hogy a törpe SZDSZ számára az a koalíció, hogy a maga 20 emberével gátlástalanul irányítani akarja a 190 fős szoci frakciót. Mond még sok minden mást is, ami valójában balzsam füleimnek, még akkor is - vagy talán annál inkább? -, mert tökéletesen ismerem Karsai úr eddigi gombnyomogatási fegyelmét, amely még alig két hónapja is a hazug Gyurcsány és a lelkes Lendvai Ildikó megbízható vazallusává tették.

De mi történt valójában, magyar földön tanúi lehetünk egy damaszkuszi fordulatnak: Saulusból Paulus lett a battonyai vállalkozó? Bármennyire is jogos a kérdés, valójában nem ezzel szeretnék foglalkozni. Egyrészt jobban érdekel, hogy meddig fog kitartani Paulus az új

szerepben, és nem dönt-e úgy - szigorúan "reálpolitikai alapon" persze -, hogy mégis visszatér a nyájba, Lendvai Ildikó családiás mosolyához? De van, ami még ennél is jobban érdekel, nevesen az, hogy miért csak most ömlött ki a bili Karsaiéknál, hiszen csurranásig tele van az már évek óta?

Úgy is megfogalmazhatnám problémámat, hogy ez a paraszti világból kiszakadt, a legszegényebb viharsaroki tájakon élő, két lábbal a földön álló, nem intellektuális, de józan paraszti ésszel ellátott, mérnöknek tanult, sikeres vállalkozó, aki ennyire tisztán és félre nem érthetően látja, tapasztalja, érti azokat a politikai, gazdasági, banki összefonódásokat, kulissza mögötti aljasságokat, amik dominálnak az MSZP- SZDSZ-koalíció minden egyes megmozdulásában, még december 17-én is IGEN szavazatával azonosul a Gyurcsány-Kóka-csapattal, melléjük áll, és aztán nagy lelki nyugalommal hazamegy aludni. Az én igazi Karsai-rébuszom nem az, hogy Paulussá lett Saulus - erre kétezer év óta számos példát találhatunk -, sokkal inkább az, hogy miért tartott ez ilyen sokáig?

Azt ugyanis nem hiszem el - Karsai nem is mondja persze -, hogy csak december 17-e után, valamiféle megvilágosodásos pillanatban ismerte fel mindezen hazug és becsstelen eljárások jelenlétét a kormányerőkben. Szó nincsen erről! Karsai József, kormánypárti képviselő úr, a kezdetek kezdetétől látta és értette, mi folyik Ma-gyarországon, méghozzá az ő asszisztálásával. Mégis asszisztált, engedelmesen nyomkodta a gombot, egészen mostanáig. Gyáva volt, lusta, vagy úgy gondolta, hogy szemesnek áll a világ: ha az ő Battonyája is kap a koncból, miért ne éljen vele? Akárhogy is volt, Karsai tettetárs lett az ország szétverésében. Aztán jött a nagy fordulat, amely kérdés, hogy tud-e még bármit változtatni az eseményeken. Ugyanis nagyon későn jött, a nemzet teljes kifosztása, padlóra kerülése után.

Nos, tulajdonképpen ennek a vakságos közönynek a pszichológiája tudna foglalkoztatni engem: miért lehet ebben az országban minden ellenállás, pissenés, tiltakozás, visszacsapás nélkül megtenni bármit, mindenki szeme láttára, a legteljesebb, legcinikusabb és legcinkosabb nyilvánossággal? A potenciális helyzetben lévő Karsaiak, akikben megvolna az értelem, a józanság és a becsületesség azon minimuma, amely "Állj! Eddig és ne tovább!"-ot kiálthatna a hatalom gátlástalanjai felé, miért várnak bárgyún és felelőtlenül évtizedekig ezzel a kiáltással? A tett értéke önmagában nem értelmezhető a tett idejének ismerete nélkül. Életmentő, aki egy pohár vizet ad a szomjazónak. Halottmosó, aki ezt a vizet a szomjanhalt arcára önti.